

Μάθημα: Νέα Ελληνική Λογοτεχνία

Τάξη: Α΄ Ημερήσιου ΓΕΛ

Ενότητα: «Τα φύλα στη Λογοτεχνία»

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΜΑΡΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ-ΑΓΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (γεν. 1931-)

Αγαπούλα (απόσπασμα)

[...]

Τον άλλο μήνα πήγαν οι απέναντι στο σπίτι της οικογενειακώς να δώσουν το «λόγο» και, καθώς τσουγκρίζαν τα μικρά ποτηράκια με το λικέρ, άνοιξε άξαφνα το στόμα της η Αγαπούλα και είπε στον Παύλο «μακάρι εμείς οι δυο να ζήσουμε ευτυχισμένοι», κι εκείνος την κοίταξε γλυκά με τα βαθουλωτά γαλανά του μάτια και της απάντησε έτσι μόνο, «θα σου κάνω όλα τα χατιράκια, θα το δεις», κι η Αγαπούλα αισθάνθηκε μια περίεργη χαρά, ότι κάτι μεγάλο αλλά παράξενο γινόταν εκείνη την ώρα στη ζωή της, ένιωθε τώρα ότι είχε ένα «ονόρε»¹ απέναντι στις ξαδέλφες του Παύλου που ήταν φίλες της παιδικές, μια αρραβωνιασμένη κοπέλα ήταν πια, που θα παντρευόταν, θα είχε δικό της σπίτι, θα κοίταζε απ' τα παράθυρα της τις εικόνες μιας άλλης γειτονιάς — αυτό προπάντων της έφερνε μια ξεχωριστή ευχαρίστηση, αυτό το σεργιάνισμα σε νέα τοπία, σαν μια εξερεύνηση της ίδιας της ζωής της.

Τα σκεφτόταν όλα αυτά εκείνη τη στιγμή μέσα σε μια ζάλη, σαν να τα ζούσε κιόλας — ίσως να 'ταν κι απ' το λικέρ, καθώς ήταν αμάθητη στα ηδύποτα —, μόνο που όλ' αυτά δεν τα 'νιωθε σαν μια αρχή αλλά σαν ένα τετέλεσθαι στη ζωή της, κι αυτό την τάραζε σαν να την κεραυνοβόλούσε το ίδιο της το κεφάλι, και μόνο ο πατέρας της την έβγαλε απ' αυτή την ανεξήγητη αντάρα όταν άκουσε τη φωνή του, σαν να 'βγαινε από ένα βαθύ πηγάδι, «πόσα παίρνει ο γιος σου, συμπέθερε;», κι ο κύριος Απόστολος είπε «χίλιες διακόσιες, αγαπητέ μου, χίλιες διακόσιες δραχμές το μήνα», κι ο πατέρας της τον ξαναρώτησε, σαν ν' απευθυνόταν στον εαυτό του, «θα τους φτάνουν, λες;», κι ο κύριος Απόστολος απάντησε «εγώ εδώ είμαι, συμπέθερε».

Μια μέρα του Νοέμβρη, ένα μήνα μετά το γάμο τους - το κρύο έκοβε μύτες έξω -, πήγε στο σπίτι του Παύλου ο πατέρας του και βρήκε την Αγαπούλα κουκουλωμένη ως το λαιμό με μια κουβέρτα, ασάλευτη πάνω στο ντιβάνι, «αύριο θα πάω να σας φέρω σόμπα και μπουριά», είπε αποφασιστικά, και χωρίς να βγάλει το παλτό του κάθισε άκρη άκρη στα πόδια της νύφης του κι άναψε ένα τσιγάρο με χέρια αμήχανα μαζί και στεναχωρεμένα.

Ο Πέτρος, φίλος γκαρδιακός του Παύλου, έπιασε σε λίγο το ακορντεόν και με την «Κομπορσίτα» χόρευαν τανγκό τα λιγοστά ζευγάρια.

¹ κοινωνικό κύρος

Η μητέρα της Αγαπούλας, ήσυχη και σοβαρή, ντυμένη με τα πιο καλά της, παρακολουθούσε κρυφά και φανερά το νέο ζευγάρι, ενώ η κυρία Ρωξάνη-Ρωξ καμάρωνε για την «επιτυχία» της, όλο και φούσκωναν τα ευτραφή στήθια της κι όλο έστρεφε, με το ποτήρι στο χέρι, στη μάνα του Παύλου, λέγοντας «να σας ζήσουν, Ευτέρπη μου, και καλήν την στέψιν».

Αργά τη νύχτα, που είχανε φύγει όλοι κι άδειασε το σαλόνι σαν να μην είχε συμβεί τίποτα και μόνο τα λουλούδια στα βάζα μαρτυρούσαν το «γεγονός», η Αγαπούλα πήγε αμίλητη και χόθηκε κάτω απ' τα σκεπάσματά της ως το κεφάλι και πάτησε ένα κλάμα, μα τι κλάμα, έκλαιγε με αναφιλητά ως τα ξημερώματα και δεν ήξερε γιατί έκλαιγε, τα μάτια της πονούσαν πολύ, τόσο που δεν μπορούσε ούτε να τ' ανοίξει ούτε να τα κλείσει, τι παθαίνω, μωρέ, τι μου συμβαίνει και δεν μου κολλάει ύπνος; έλεγε μέσα της.

Προσπαθούσε, απ' την άλλη μεριά, ζόριζε τον εαυτό της να βρει κάτι να την καλμάρει, και μόνο όταν της ήρθε στο νου το ραντεβού με τις φιλενάδες της για σινεμά έλαμψε μέσα στα σπλάχνα της μια έξαλλη σχεδόν χαρά παιδιού, σαν να 'ταν αυτό η μόνη διέξοδος της ζωής της ή ο μόνος λόγος της ύπαρξής της.

(Η παραίτηση, Κέδρος, 2002)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

α

- α1.** Να κατονομάσετε τα πρόσωπα, τα οποία αναφέρονται στο κείμενο. **(14 μονάδες)**
- α2.** Να αναγνωρίσετε δύο διαφορετικά χρονικά επίπεδα στην αφήγηση. **(6 μονάδες)**
- α3.** Να προσδιορίσετε το χώρο, στον οποίο διαδραματίζεται η ιστορία. **(5 μονάδες)**

ΣΥΝΟΛΟ:25 ΜΟΝΑΔΕΣ

β

- β1.** Να περιγράψετε το κύριο γεγονός της αφήγησης. **(10 μονάδες)**
- β2.** Να καταγράψετε τις αντιδράσεις της Αγαπούλας, μετά την αποχώρηση των καλεσμένων. **(5 μονάδες)**
- β3.** Στο τέλος του κειμένου βλέπουμε ότι τα αισθήματα της ηρωίδας μεταβάλλονται. Να επισημάνετε αυτή τη μεταβολή **(5 μονάδες)** και να την αιτιολογήσετε. **(5 μονάδες)**

ΣΥΝΟΛΟ:25 ΜΟΝΑΔΕΣ